

Kliimapoliitika põhialuste transpordi töörühma II töökoosolek

Aeg ja koht: 18.05.2015 14.00-16.00, Keskkonnaministeeriumis

Juhatas: Mari Jüssi, Säätva Eesti Instituut

Protokollis: Laura Rimmelgas, Balti Keskkonnafoorum

Osalesid:

- 1. Birgit Aru, Keskkonnaministeerium**
- 2. Tanel Laasma, EKUK**
- 3. Heiko Heitur, Keskkonnaministeerium (KeM)**
- 4. Aimar Lukk, TTK**
- 5. Villem Tori, AL**
- 6. Mari Jüssi, Säätva Eesti Instituut**
- 7. Terje Villemi, Harju ÜTK**
- 8. Märt Puust, ESTAK**
- 9. Toomas Haidak, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium**
- 10. Dago Antov, Tallinna Tehnikaülikool**
- 11. Laura Rimmelgas, Balti Keskkonnafoorum**
- 12. Tõnis Vare, ETL**

PÄEVAKORD:

- 1) I koosoleku protokoll kinnitamine
  - 2) Maksu- jm fiskaalpoliitika roll KHG heite vähendamisel
  - 3) I koosolekul valitud 4-5 suunise, poolt- ja vastuargumendid, suunise ja seletuskirja detailsusaste
  - 4) Järgmise koosoleku fookusteema ja aeg
- Kinnitati töörühma esimese koosoleku protokoll.
  - M. Jüssi tutvustas töörühma ajakava ning enne sisulise arutelu juurde asumist, vaadati üle transpordisektori võimalikud KHG koguheitte sihid aastateks 2020-2050 ja võimalike meetmete mõju CO2 heite vähendamisele.

Arutelu

Täpsustati üle, et sihttasemete arvestamisel lähtutakse üksnes sektoris tekkivatest heidetest, mille alla ei kuulu sekundaarsed energiaallikad. Transpordisektoris tarbitava elektri tootmisel tekkivate heitkoguste raporteerimine toimub energeetikasektori alt, kuid samas arvestatakse taastuvatest allikatest toodetud elektrienergiat transpordi taastuenergia eesmärkide täitmisel.

Käsitleti kütuste maksustamisega seotud probleeme. Kütuseaktsiisist laekuv tulu ei ole sihtotstarbeline ega käsitletav Eesti mõistes keskkonnatasuna, vaid kaob riigieelarve üldisesse potti. Ühtlasi on probleem selles, et kõiki kütuseid maksustatakse võrdselt. Näiteks biokütustel on täna sama suured aktsiisimäärad kui fossiilsetel kütustel. Maksustamine käib mahu, mitte energiasisalduse järgi. Rahandusministeeriumil on kavas koostada eelnõu kütuste maksustamise erisuste sisseviimiseks.

Eelnõu koostamisega pole veel alustatud, kuid see oleks abiks kliimapoliitika meetmete väljatöötamiseks.

M. Jüssi selgitas ENMAKi taustauuringu tulemusi, milles leiti, et heitlike ja kasvavate naftahindade juures ei ole aktsiisi tõstmine kõige parem valik, sest sellest kaotavad peamiselt maapiirkondade elanikud. Ühtlasi võiks kliimakontekstist vaadatuna maksustada saastamist ning see ei tohiks olla seotud auto hinnaga – eesmärk ei ole maksustada auto omamist, vaid liikuda kasutuspõhise maksustamise poole. T. Vare hinnangul on kõige olulisem just omamise maksustamine, kuna sellise süsteemi haldamine oleks riigile ühtlasi ka odavam.

Anti hinnang, et poliitikaaluste sisendi koostamisel on praegu mindud liialt detailidesse ning võiks mõelda üldisematele suunistele.

T. Vare arvates võiks lähtuda meetmetest, millel on kõige suurem mõju CO2 heite vähendamisele.

L. Rimmelgase hinnangul ei tohiks kindlasti jätta välja ka väiksema mõjuga meetmeid, kuna need aitavad kaasa terviklike lahenduste saavutamisele. Oluliste aspektide lahendamata jätmine võib mõjutada negatiivselt eesmärkide saavutamist.

Tõdeti, et kuigi paljudes tarnspordipoliitika aspektides on oluline roll kohaliku omavalitsuse tasandil (nt parkimispoliitika), siis riikliku strateegiana ei saa antud dokument kohaliku omavalitsuse tasandit väga muuta. Seetõttu jäävad kohaliku tasandi suunised üldisemaks.

Rühmatöö kokkuvõte

Koosoleku teises pooles arutati suuniste esialgset sõnastust väiksemates rühmades – erinevate poliitikasoovituste plusse ja miinuseid. Rühmatööna tehti ettepanek teha pikka nimekirja tegevusi sisaldav 3. poliitikasuunis kaheks (lisandub transpordikorraldus- ja planeerimine) ja grupeerida mõned tegevused ümber. Seega on praegu 5 põhisuunist.

Edasised kokkulepped

- 1) Mari Jüssi teeb järgmiseks koosolekuks suuniste ja seletuskirja aruteluversiooni, millele saab tagasisidet anda nii koosolekul kui ka meilitsi.
- 2) Juuni koosoleku teemad:
  - Fookusteemaks sooviti kaubaveod nii maanteel kui ka raudteel. Mari Jüssi uurib, kes oleks pädev laiemalt nendes valdkondades rääkima ja kes kataks nii raudtee-maanteed kui ka sadamate teemat.
  - Suuniste tööversiooni tagasiside
  - Mõjude hindamise indikaatorid
- 3) Mari Jüssi saadab välja doodle kaudu järgmise koosoleku võimalikud ajad.

Mari Jüssi

Juhataja

Laura Rimmelgas

Protokollija

/allkirjastatud digitaalselt